

Handläggare: John Areschoug
Telefon: 50828994

Till
Miljö och hälsoskyddsnämnden
2012-06-12 p. 8

Trygghets- och Säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013 - 2016

Remiss från kommunstyrelsen, dnr: 307-643-2012

Förvaltningens förslag till beslut

1. Tillstyrka förslaget till Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013 - 2016.
2. Överlämna förvaltningens synpunkter till kommunstyrelsen.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Håkan Andersson
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått ett förslag till Trygghets- och Säkerhetsprogram för Stockholms stad på remiss från kommunstyrelsen. Det är en omarbetning av det tidigare Säkerhetsprogrammet och ska ha en övergripande roll vid styrningen av stadens säkerhetsarbete. Jämfört med det tidigare programmet har det här föreslagna programmet fått ett vidare syfte och innehåll då även frågor om brottsförebyggande arbete tas upp. Preciseringar av programmet kan göras genom riktlinjer.

Det övergripande motivet för översynen av det tidigare Säkerhetsprogrammet är Stockholms starka befolkningstillväxt och den stora betydelsen av att staden även i fortsättningen ska kunna vara trygg och säker.

Förvaltningen anser att det är en fördel med programmets bredare syfte och innehåll jämfört med det befintliga säkerhetsprogrammet då flera viktiga närliggande områden tas upp i ett sammanhang. Förvaltningen delar uppfattningen att trygghets- och säkerhetsfrågor är av stor vikt och att betydande insatser måste vidtas för att förebygga oönskade händelser. Programmet har en hög ambitionsnivå och ställer betydande krav på olika administrativa insatser inom stadens nämnder. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kan tillämpa programmet men på ett sätt som är relevant för nämndens uppdrag och med hänsyn till nämndens förutsättningar t.ex. när det gäller resurser.

Kraven på dokumentation vid störningar och allvarliga händelser förefaller endast vara sådana som påverkar den egna verksamheten. Kanske behöver det klargöras att det inom tillsyns- och kontrollverksamheten finns störningar och händelser som inte omfattas av detta krav på central dokumentation eftersom de inte berör nämndens egen verksamhet utan verksamhetsutövare som omfattas av tillsyn och kontroll. Tillsynsrelaterade störningar och händelser dokumenteras naturligtvis i nämndens verksamhetssystem.

Det föreslagna programmet har en stark betoning av proaktivt arbete vilket är en likhet med mycket av det arbete som bedrivs inom miljö- och hälsoskyddsnämnden som stärker företagets riskmedvetenhet och deras arbete som kan förebygga negativa effekter på miljö och hälsa.

Programmets syfte att skydda också de demokratiska värdena är viktiga för funktionen hos hela samhället och samhällsekonomin. Invånarna ska kunna ha tilltro till samhällets institutioner och myndigheter.

Förvaltningen anser att det behövs en tydligare gränsdragning mellan miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadens centrala krisledningsorganisation i händelse av en kris. Till dess att krisledningsnämnden har trätt i funktion måste beslut enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen fattas av miljö- och hälsoskyddsnämnden eller på delegation av tjänsteman inom miljöförvaltningen. Det måste självklart ske i nära samarbete med den centrala krisledningsorganisationen.

Avslutningsvis föreslår förvaltningen att programmets lista över lagar och riktlinjer som är särskilt relevanta för Stockholms stads arbete för trygghet och säkerhet kompletteras med livsmedelslagstiftningen och lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Bakgrund

Stadsledningskontoret tagit fram ett förslag till Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013 – 2016 som bygger på det befintliga Säkerhetsprogrammet för Stockholms stad 2009 – 2012 har. Som bakgrund till programmet framhålls Stockholms starka befolkningstillväxt och att insatser behövs för att staden även framöver ska upplevas som trygg och säker. Vidare framhålls att samhället har blivit sårbarare och att det finns allvarliga händelser som kan inträffa och som behöver förebyggas. Stockholm har som huvudstad nationella, regionala och lokala intressen som måste tas hänsyn till vilket ställer höga krav på samordning.

Förvaltningens synpunkter

Nedan refereras det föreslagna programmet översiktligt tillsammans med kommenterar. Detta förs under rubrikerna som är hämtade från programmet. Under varje avsnitt tydliggörs också de krav som förslaget till program ställer på miljö- och hälsoskyddsnämnden som är de samma som ställs på stadens övriga nämnder och bolag. I anslutning därtill redogörs för vad nämnden gör inom de skilda områdena. I den mån förvaltningen har synpunkter lyfts dessa fram i slutet av varje avsnitt.

Förvaltningen kan konstatera att de krav som förslaget till Trygghets- och Säkerhetsprogram ställer, delvis har en hög ambitionsnivå med krav på olika administrativa insatser.

Kraven på dokumentation vid störningar och allvarliga händelser förefaller endast vara sådana som påverkar den egna verksamheten. Kanske behöver det klargöras att det inom tillsyns- och kontrollverksamheten finns störningar och händelser som inte omfattas av detta krav på central dokumentation eftersom de inte berör nämndens egen verksamhet utan verksamhetsutövare som omfattas av tillsyn och kontroll. Tillsynsrelaterade störningar och händelser dokumenteras i nämndens verksamhetssystem.

Ett viktigt motiv för det föreslagna Trygghets- och säkerhetsprogrammet är den stora förändringsprocess som staden står inför som den starka befolkningstillväxten och insatserna denna kräver för att staden även i fortsättningen ska upplevas som ren, vacker och trygg. För detta krävs att staden arbetar för att förhindra olyckor, oönskade händelser, brott, skador och andra påfrestningar.

Förutsättningarna har också ändrats därigenom att samhället har blivit mer sårbart och det finns idag fler risker och hot som inte känner några nationsgränser. I egenskap av landets huvudstad har Stockholm också större krav på sig att samordna sitt arbete med olika aktörer.

Miljöförvaltningen anser att gränsdragningen mellan nämnden och stadens centrala krisledningsorganisation inte är tillräckligt tydliggjord i händelse av en kris. Krisledningsnämnden ska, enligt förvaltningens mening, aktiveras endast när det är absolut nödvändigt, men det måste redas ut hur förhållandet i ett sådant fall ser ut mellan miljö- och hälsoskyddsnämnden och krisledningsnämnden så att det står klart vad som händer när det behöver fattas beslut enligt miljöbalken eller livsmedelslagstiftningen. Miljöförvaltningen besitter specialistkompetens inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdet och har idag en långtgående delegation från miljö- och hälsoskyddsnämnden. Det behöver således redas ut hur förvaltningens roll kommer att se ut i det fall krisledningsnämnden aktiveras och beslutar ta över beslutsbefogenheter från miljö- och hälsoskyddsnämnden.

En trygg och säker stad

Det föreslagna trygghets- och säkerhetsprogrammet är ett övergripande styrdokument som sträcker sig över åren 2013 – 2016. För att konkretisera programmet finns det särskilda riktlinjer som kan användas för att anpassa programmets innehåll och innebörd. Sådana särskilda riktlinjer kan t.ex. vara stadens policy ang. mutor och jäv. I programmet betonas ett proaktivt arbete för att stärka den upplevda trygghetskänslan och den faktiska beredskapen för det oväntade och därför ska en robusthet utvecklas i stadens verksamheter.

Säkerhetsarbetet innebär att:

- Värna om människa, miljö och egendom.
- Säkerställa samhällets funktionalitet, även vid oönskade händelser.
- Stärka förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Det föreslagna trygghets- och säkerhetsprogrammet anknyter till stadens övergripande styrning och uppföljning genom de årligen fastställda inriktningsmål som ligger till grund för de konkreta åtgärder som beslutas och vidtas. Stockholms stads nämnder och bolag ansvarar för att kontinuerligt utvärdera och vid behov korrigera beslutade åtgärder.

Stockholms stad ska:

- Systematiskt och koordinerat arbeta med trygghets- och säkerhetsfrämjande insatser i stadens alla nämnder och bolag.

- Hindra eller lindra konsekvenser av oönskade händelser för boende, företagare och besökare i Stockholms stad.
- Upprätthålla stadens prioriterade åtaganden, det vill säga de verksamheter som måste fungera för att undvika oacceptabla konsekvenser för människa, miljö eller egendom.

Det föreslagna programmets ställer följande krav på miljö- och hälsoskyddsnämnden:

- MHN ansvarar för att konkretisera Stockholms stads mål för verksamhetsområdet till egna mål och indikatorer, i syfte att främja trygghets- och säkerhetsarbetet i den egna verksamheten.
- MHN ansvarar för att varje år följa upp indikatorerna och dess målluppfyllelse.

Detta gör nämnden:

Nämnden har i enlighet med anvisningarna för VP 2012 identifierat sårbarheter som tagits upp i KF:indikatorer i samband med tertialrapport 1. Däremot har inte egna nämndmål eller indikatorer tagits fram. För allvarliga händelser som berör nämndens tillsyns- och kontrollverksamhet har dock mål och indikatorer satts upp.

Förvaltningens kommentar:

Förslaget till trygghets- och säkerhetsprogram har fått ett bredare syfte och innehåll än det tidigare säkerhetsprogrammet. Kraven på nämnder och bolag har utökats. Programmet har blivit tydligare och referensen till andra styrdokument gör att frågor som är nära relaterade till programmet, där kan tas upp mer utförligt och därigenom ge ett bättre stöd. Som förvaltningen tolkar det gäller det t.ex. det brottsförebyggande programmet och riktlinjer om mutor och representation. Till de andra styrdokumenten hör också stadens miljöprogram, som ligger nära nämndens verksamhet. Miljöprogrammet är delvis mycket relevant i trygghets- och säkerhetssammanhang, t.ex. när det gäller proaktivt arbete för hänsyn till kommande klimatförändringar.

Förslaget till trygghets- och säkerhetsprogram kan tillämpas på sätt som är relevant med hänsyn till nämndens uppdrag och förutsättningar. När det gäller det brottsförebyggande arbetet kan nämnas att det inom nämndens tillsyns- och kontrollarbete förekommer att misstänkta brott mot miljöbalken och livsmedelslagstiftningen åtalas. I grunden är dock tillsyns- och kontrollarbetet brottsförebyggande när det gäller frågor som är relevanta för nämndens lagstadgade tillsynsverksamhet.

Krishanteringsarbetet

I det föreslagna trygghets- och säkerhetsprogrammet beskrivs ansvarsfördelningen och de viktiga principer som gäller för staden vid oönskade händelser. De tre bärande principerna är:

Ansvarsprincipen innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden har motsvarande ansvar även under krissituationer.

Likhetsprincipen innebär att en verksamhets lokalisering och organisation så långt det är möjligt ska vara densamma i kris eller krig som under normala omständigheter. Förändringar ska alltså inte bli mer omfattande än vad situationen kräver och verksamheten ska också, om det är möjligt, skötas på samma plats som under normala förhållanden.

Närhetsprincipen innebär att en kris ska hanteras så nära de berörda som möjligt. Det vill säga den instans som är närmast ansvarig för den ordinarie verksamheten ska leda de åtgärder som krävs för att kunna hantera händelsen på ett effektivt sätt.

Det finns också en princip om geografiskt områdesansvar som innebär att Stockholm för sitt område är den ansvariga organisation som arbetar för inriktning, prioritering och samordning av de tvärsektoriella åtgärder som behöver vidtas i en krissituation. Aktörerna hanterar samma kris men har olika uppgifter. Varje aktör agerar självständigt och leder sin egen verksamhet. Stadsdelsnämnderna har ett geografiskt områdesansvar för respektive nämndsområde.

En oönskad händelse är en händelse som kan ha negativa konsekvenser för människor, miljö och egendom. För att skapa en tydlig struktur utgår Stockholms stad ifrån tre nivåer som beskriver oönskade händelsers allvarlighetsgrad: *störning*, *allvarlig händelse* och *extraordinär händelse*. Beroende på allvarlighetsgrad hos den inträffade händelsen krävs olika starkt centralt stöd.

Det föreslagna programmets ställer följande krav på miljö- och hälsoskyddsnämnden:

- MHN ansvarar för att de egna verksamheterna samverkar och koordineras med övriga verksamheter i syfte att säkerställa en effektiv krishantering. Samordningen omfattar både insatser före, under och efter en oönskad händelse.
- MHN ska skriftligen dokumentera störningar och arbeta fram åtgärdsplaner.
- MHN ska skriftligen dokumentera allvarliga händelser och arbeta fram åtgärdsplaner.

- MHN ska vid en allvarlig händelse löpande informera om händelseutvecklingen till berörd nämnd/bolag och dess ordförande/vice ordförande samt till stadsdirektören.
- MHN ska skriftligen dokumentera extraordinära händelser och arbeta fram åtgärdsplaner.
- MHN ska ha en krisledningsplan.

Detta gör nämnden:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ett verksamhetsansvar för miljö- och hälsofrågor samt frågor som avser livsmedelslagstiftningen vilket kräver samordning. Nämnden har en beredskapsplan och har gjort en inventering av händelser som kan kräva omprioritering av miljö- och hälsoskyddsnämndens arbetsuppgifter. Dessutom finns kontaktlistor till chefer och specialister. Vid genomförda scenarios har det också klargjorts hur krisledningen fungerar. Liksom övriga nämnder dokumenterar miljö- och hälsoskyddsnämnden störningar och allvarliga händelser som berör den egna verksamheten och därtill dokumenteras i nämndens verksamhetssystem också sådant som berör verksamhetsutövarna.

Förvaltningens kommentar:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ett verksamhetsansvar snarare än ett geografiskt ansvar. Förvaltningen är införstådd med nämndens ansvar och kravet på samordning. Kraven på dokumentation vid störningar och allvarliga händelser förefaller endast vara sådana som påverkar den egna verksamheten. Kanske behöver klargöras att inom tillsyns- och kontrollverksamheten finns störningar och händelser som inte omfattas av detta krav på dokumentation då de inte berör nämndens egen verksamhet utan de företag som omfattas av tillsyn och kontroll. Detta dokumenteras inom nämndens verksamhetssystem. En krisledningsplan ska upprättas som är ändamålsenlig för nämndens behov.

Proaktivt arbete

Arbetet inom trygghets- och säkerhetsprogrammet ska framförallt vara proaktivt. Detta arbetssätt kan bedrivas på många sätt:

- Inom samhällsplaneringen, finns ambitionen att utveckla rena, väl upplysta och trygga stadsmiljöer.
- Det proaktiva arbetet ska även innebära att arbeta brottsförebyggande baserat på det brottsförebyggande programmet.
- Staden har en planering för skydd mot olyckor och här ska det förebyggande arbetet bygga på kunskap om vad som ger upphov till

olycksrisker och därför är det viktigt att kartlägga och undersöka de olyckor som sker.

- Stockholm är liksom andra kommuner och landsting ålagda att genomföra risk och sårbarhetsanalyser (RSA) vilket är ett sätt att identifiera förmåga att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter vid allvarliga och extraordinära händelser.
- Det proaktiva arbetet kräver också att förvaltningarna och bolagen har beredskap och regelbundet över sina organisationer samt har tydliga roller för hantering av oönskade händelser.
- För en snabb och effektiv krishantering behövs också fungerande larmrutiner, beredskap och planering för uthållighet.
- Stockholm ska arbeta med informationssäkerheten för målet att korrekt information ska finnas tillgänglig.

Det föreslagna programmet ställer följande krav på miljö- och hälsoskyddsnämnden:

- MHN ska ha ett trygghetsfrämjande arbete utifrån verksamhetens karaktär och ansvarsområde. Arbetet ska dokumenteras i verksamhetsplanen och redovisas i verksamhetsberättelsen.
- MHN ska aktivt arbeta för att främja trygghet och förebygga risker kopplade till utvecklingen av befintliga och nya bostadsområden samt infrastruktur. Arbetet utgår från respektive verksamhets- och ansvarsområde och förutsätter delaktighet i samhällsplaneringen inom Stockholms stad.
- MHN ska, utifrån lokal lägesbild, arbeta för att förebygga brott.
- MHN ska känna till och förstå sin situation utifrån olycksrisker och agera proaktivt utifrån denna kunskap för att förebygga olycksriskerna. Förvaltningarna och bolagen ska arbeta kontinuerligt med att analysera risker för olyckor.
- MHN ska rapportera och analysera skador och incidenter i Stockholms stads incidentrapporteringssystem.
- MHN ska genom tertiärrapporter och verksamhetsberättelser förmedla den samlade informationen om olyckor, olycksrisker till kommunstyrelsen.
- MHN ansvarar för att kontinuerligt utvärdera hur väl beslutade åtgärder motsvarar uppsatta mål.
- MHN ansvarar för att kartläggningar av olyckor, utlåtanden från tillsyn, underlag från incidentrapporteringssystemet och slutsatser av genomförda

åtgärder används som underlag till planering och genomförande av det förebyggande arbetet med olyckor.

- MHN ska varje år genomföra RSA för sin verksamhet i enlighet med gällande riktlinje.
- MHN ska, utifrån identifierade risker och sårbarheter, vidta åtgärder för att bemöta dessa inom verksamhetens rådighet och ansvar.
- MHN ska säkerställa att en god förmåga och en övad förmåga finns för att upprätthålla dess samhällsviktiga verksamhet även vid en oönskad händelse.
- MHN ska säkerställa att det finns en särskild säkerhetssamordnare som samordnar säkerhetsarbetet inom egen nämnd eller bolag.
- MHN ansvarar för att identifiera den samhällsviktiga verksamheten inom respektive ansvarsområde i form av prioriterade åtaganden. Dessa ska i största möjliga mån även fungera vid en oönskad händelse.
- MHN ansvarar för att det alltid finns en förvaltningschef i tjänst.
- MHN ska tillse att det finns väl dokumenterade, kända och övade kontaktvägar och inkallningssystem.
- MHN ska tillse att det finns en särskild funktion som vid behov kan ansvara för uthållighet över tid genom planering av bemanning, inkallning och avlösning.
- MHN ska ge all information adekvat skydd, oavsett var den finns.
- MHN ska ha en utpekad informationssäkerhetssamordnare som samordnar informationssäkerhetsarbetet inom egen nämnd eller bolag.

Detta gör nämnden:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete är till stor del trygghetsfrämjande, särskilt inom tillsyns- och kontrollverksamheten. Nämnden bidrar aktivt vid utvecklingen av bostadsområden men då är det miljö- och hälsoaspekter som står i fokus.

Nämnden bidrar till trygghetsarbetet genom att förebygga miljö- och hälsorisker. Vad gäller det brottsförebyggande arbetet bidrar nämnden till att förebygga brott som har miljö- eller hälsoanknytning eller verksamhet inom livsmedelsområdet.

Vad gäller olyckor och incidenter i egna arbetet inom nämndens verksamhet är dessa mycket sällan förekommande och hanteras inom den befintliga organisationen. Incidenter, i den mån sådana inträffar, rapporteras i incidentrapporterings-systemet. När det gäller händelser i verksamheter som nämnden har tillsyn eller kontroll över hanteras de inom ramen för nämndens verksamhetssystem. Vid behov vidtas adekvata åtgärder för att undvika olyckor och incidenter. I enlighet med stadens direktiv genomförs årligen RSA och åtgärder tas upp i planeringen. En

krisledningsövning finns inplanerad vilket rapporterats i en KF-indikator. Inom RSA-arbetet har samhällsviktiga funktioner identifierats.

En särskild säkerhetssamordnare finns utsedd, dvs. det är en av arbetsuppgifterna för nämndens samordnare av ekonomiarbetet. Det finns alltid en förvaltningschef i tjänst. När ordinarie förvaltningschef inte är i tjänst utses alltid t.f. förvaltningschef. Vad gäller kravet på kontaktvägar och inkallningssystem finns en förteckning över nämndens chefer och specialister som kan vara aktuella att anlita vid olika incidenter och olyckor med miljö- eller hälsoanknytning. För informations-säkerheten tillämpas vanliga säkerhetsrutiner som till stor del är utom nämndens kontroll då IT-verksamheten har övergått till Volvo IT. Nämndens IT-strateg har också ansvaret som informationssäkerhetssamordnare.

Förvaltningens kommentar:

Nämnden har idag ett starkt inslag av förebyggande arbete, bland annat inom tillsynen och är fullt införstådd med värdet av detta. Inte minst bidrar arbetet till ett förebyggande arbete och medvetenhet om risker hos de företag som omfattas av tillsynen. I de RSA-scenariot som nämnden deltagit i belyses delvis det förebyggande arbetet, handlingsberedskapen och nämndens resurser vid olika händelser. Trygghets- och säkerhetsprogrammet har ett ambitiöst upplägg och ställer många krav. Förvaltningen är införstådd med att motsvara de krav som ställs på ett sätt som är relevant i förhållande till nämndens uppdrag och särskilda förutsättningar.

Värn av demokratiska värden

Trygghets- och säkerhetsarbetet innebär också ett arbete för skydd av de demokratiska värden som organisationen och samhället som helhet vilar på. Detta arbete är en förutsättning för att kunna skapa tillit till de institutioner Stockholms stad ansvarar för. I detta arbete ingår att arbeta mot otillåten påverkan som förekommer i flera former:

- Hot, trakasserier eller våld som syftar till att påverka förtroendevaldas och myndighetsföreträdare yrkes- eller myndighetsutövning.
- När förtroendevalda eller myndighetsföreträdare missbrukar sin tjänsteställning genom att begå brott utan att ha utsatts för tvång eller hot.
- När anställda missbrukar sin tjänsteställning genom ersättning och/eller förmåner som strider mot lagar och regler.

Viktigt för att värna de demokratiska värdena är personsäkerheten för både anställda och förtroendevalda så att de kan känna trygghet och ha integriteten i uppdragen.

Stockholm ska även ha ett säkerhetsskydd vilket innebär förebyggande åtgärder för hot som kan rikta sig mot rikets säkerhet i form av otillbörlig tillgång till hemliga uppgifter och skydd mot terrorism.

Det föreslagna programmet ställer följande krav på miljö- och hälsoskyddsnämnden:

- MHN ansvarar för att arbetet mot mutor, representation och jäv förebyggs i befintlig verksamhet och vid planering av ny verksamhet.
- MHN ska inom den egna verksamheten systematiskt arbeta för att motverka korruption samt säkerställa att stadens krav följs när det gäller mutor och representation.
- MHN ansvarar för att arbetet inom ramen för den egna verksamheten avseende personsäkerhet ska vara förebyggande och att denna aspekt beaktas i all befintlig verksamhet samt vid planering av ny verksamhet.
- MHN ansvarar för att skador och hotfulla situationer förebyggs samt för att begränsa effekterna om hot realiserar utifrån individuella riskbedömningar för personal och förtroendevalda.

Detta gör nämnden:

Nämnden har i enlighet med stadens anvisningar tagit fram en policy anpassad till nämndens lokala förhållanden angående mutor, representation och jäv. I egenskap av tillsynsmyndighet är frågan om mutor extra viktig. Personsäkerheten har tagits upp i nämndens internkontrollplan.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen instämmer tillfullo i värdet av skydd av de immateriella demokratiska värdena där det bland annat ingår tilltro till myndigheter redlighet, lika behandling och rättsäkerhet i behandlingen av invånare och företag. Förutom att dessa värden är särskilt viktiga inom nämndens myndighetsutövning är det tydligt att funktionen hos hela samhället och samhällsekonomin vinner oerhört mycket på att samhällets institutioner får fungera som de ska och utan korruption.

Aktörers roller och ansvar

I förslaget till trygghets- och säkerhetsprogram beskrivs olika aktörers ansvar och roller. I det vardagliga arbetet är det i första hand de respektive verksamheterna som ansvarar för arbetet men det övergripande ansvaret för arbetet har Stockholms stads riskhanteringsråd som är ett rådgivande organ till stadsdirektören. Rådet analyserar resultat och anger prioriteringar för det fortsatta arbetet samt säkerställer att säkerhetsarbetet beaktas i alla sammanhang. Ett övergripande ansvar har även stadsledningskontoret som under kommunstyrelsen ansvarar för

att leda och samordna stadens samlade trygghets- och säkerhetsarbete inklusive krisberedskapen.

Förvaltningar, nämnder och bolag ansvarar för att trygghets- och säkerhetsprogrammet följs inom respektive verksamhet. Arbetet handlar om att arbeta proaktivt med trygghetsfrämjande och säkerhetsförebyggande åtgärder samt ansvara för att organisationen är väl förberedd att hantera oönskade händelser. Verksamheter med särskilt ansvar är S:t Erik Försäkrings AB som har en särskild stödfunktion i förhållande till stadens förvaltningar och bolag samt Storstockholms brandförsvaret.

Stadens centrala krisledningsorganisation utgörs av borgarrådsberedningen som bildar krisledningsnämnden och leds av kommunstyrelsens ordförande. På tjänstemannasidan utgörs den av Stockholms stads centrala krisledning (CKL) som ansvarar för den stadsövergripande krisledningen och består av bl.a. stadsdirektören, säkerhetschefen m.fl. Till sitt stöd har den centrala krisledningen följande funktioner:

- Analysfunktion
- Kommunikationsfunktion
- Administrativ funktion
- Samverkansfunktion

Det föreslagna programmet ställer följande krav på miljö- och hälsoskyddsnämnden:

- MHN ansvarar för att redovisa alla kostnader för skador som organisationen själv bär.
- MHN ansvarar för att ha en övergripande ansvarig säkerhetssamordnare.
- MHN ansvarar för att det finns en informationssäkerhetssamordnare.
- MHN ska årligen genomföra RSA och rapportera resultaten av analysen till stadsledningskontoret.
- MHN ska årligen skapa, uppdatera eller revidera sitt planeringsunderlag för Styrelse.
- MHN ska årligen genomföra en krisledningsövning.

Detta gör nämnden:

Nämnden redovisar normalt alla kostnader för skador som den själv bär. Som tagits upp ovan finns en utsedd säkerhetssamordnare liksom en informationssäkerhetssamordnare. RSA utförs i enlighet med anvisningarna. Det finns en krisledningsövning inplanerad för nämnden.

Nämndens kommentar:

Nämnden anser att programmet tydligt uttrycker stadens organisation och ansvarsfördelning för trygghets- och säkerhetsfrågorna och har både rutin och beredskap för samarbete med andra aktörer såväl inom som utom stadens organisation. Det är dock viktigt att framhålla att så länge krisledningsnämnden inte är aktiverad så har miljö- och hälsoskyddsnämnden med gällande delegation till förvaltningschefen att fullgöra sin uppgift på såväl livsmedels- som miljöbalksområdet. Nu är det inte tillräckligt tydligt beskrivet var gränsen går mellan miljö- och hälsoskyddsnämnden och den centrala krisledningsorganisationen i händelse av en kris och då särskilt avseende förvaltningens roll.

Lagar rörande trygghets- och säkerhetsfrågor

Lagar och riktlinjer som är särskilt relevanta för Stockholms stads arbete för trygghet och säkerhet:

- Kommunallagen (1991:900)
- Lagen om skydd mot olyckor (2003:778)
- Lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544)
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Säkerhetsskyddslagen 1996:627)
- Förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap.
- Miljöbalken (1998:808)
- Plan och bygglagen (2010:900)
- Socialtjänstlagen (2001:453)

Nämndens kommentar: Nämnden anser att det är helt relevant att ta med miljöbalken bland de lagar och riktlinjer som är särskilt relevanta för stadens arbete för trygghet och säkerhet. Nämnden föreslår att även livsmedelslagstiftningen (livsmedelslagen [2006:804] och de EU-förordningar som livsmedelslagen kompletterar) tas med i uppräkningsen samt lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Slut

Bilagor

1. SLK:s tjänsteutlåtande Trygghets- och Säkerhetsprogram för Stockholms stad, dnr 307-643/2012.
2. Bilaga till SLK:s tjänsteutlåtande Trygghets- och Säkerhetsprogram för Stockholms stad, dnr 307-643/2012.